

KomRev NORD

Interkommunalt selskap

Vi skaper trygghet

Deres ref: Vår ref: Saksbehandler: Telefon: Dato:
Lars-Andre Hanssen 77 60 05 07 16.2.15
lah@komrevnord.no 41 69 52 80

Til
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
postmottak@kmd.dep.no

Vedrørende høring om ny IKS-lov

Vi viser til departementets høringsbrev av 05.11.2014 med forslag til endringer i lov om interkommunale selskaper (IKS-loven).

Innledningsvis er vi svært positive til at departementet fortsatt ønsker at IKS skal være en anbefalt selskapsform for kommuner som ønsker å samarbeide om oppgaver. IKS er en hensiktsmessig selskapsform, hvor kommunenes behov for eierstyring er bygget inn i selve loven. Svært mange av de selskapene som er organisert som IKS, er selskaper som løser (kommunale) oppgaver for flere kommuner. I stedet for at hver kommune løser oppgavene hver for seg, oppnår man besparelser som kommer innbyggerne til gode ved å samarbeide om å løse oppgavene. Formålet med IKS er blant annet å oppnå kvantitative og kvalitative stordriftsfordeler slik at tjenestene blir bedre og billigere.

Våre høringskommentarer er derfor i hovedsak rettet mot de praktiske effekter av det fremlagte forslag for revisjon spesielt.

Litt om KomRev NORD IKS

KomRev NORD IKS ble etablert den 1.1.2004 av 18 kommuner i Troms fylke. Bakgrunnen for etableringen var blant annet å styrke kompetansen innen kommunal revisjon i Troms, utnytte stordriftsfordeler og således gi eierne billigere og bedre revisjonstjenester. Selskapet har siden 2004 vokst seg større og per i dag er det 27 eiere i KomRev NORD IKS. Disse fordeler seg på 17 kommuner i Troms, 9 kommuner i Nordland og Troms fylkeskommune.

Konkurransulemper av dagens modell og revisjon

Samtidig som våre eiere bevisst valgte IKS-formen for å ivareta en forsvarlig og uavhengig egenkontroll, ble det etter hvert også klart at modellen innebar klare konkurransemessige ulemper. Det er en felles utdanningsmodell for alle revisorer i Norge, hvor revisjonsplikt for kommuner er knesatt i kommunelov, mens revisjon i privat sektor er regulert i revisorloven. Revisorloven slår fast at praksis i offentlig sektor maksimalt godkjennes med to av tre år, siden praksis anses for lite variert i forhold til privat sektor. Dagens regelverk sier at private revisjonsselskaper kan konkurrere om oppdragene knyttet til kommunal revisjon, men KomRev NORD IKS kan f.eks. ikke revidere selskap organisert som AS. Vi imøteser derfor revisorlovutvalg som forventes nedsatt med det første, hvor disse skjevheter kan rettes opp slik at våre rekrutteringsmuligheter blir likestilt med privat sektor.

Besøks- og postadresse:	Avdelingskontor:	Telefon:	Organisasjonsnummer:
Sjøgt. 3 9405 HARSTAD post@komrevnord.no	Tromsø, Finnsnes, Narvik, Sortland, Storslett www.komrevnord.no	77 04 14 00	986 574 689

Sammenheng med andre pågående prosesser

KMD har opplyst at arbeidet med IKS loven foregår uavhengig av kommuneutvalget og det planlagte revisorlovutvalget. Samtidig pågår det for tiden flere andre prosesser som berører kommunalt samarbeid, som både de kommunalt eide bedriftene og kommunene må forholde seg til. Arbeidet med kommunereformen er en av de viktigste prosessene i så måte. I tillegg arbeider Kommuneutvalget for å lage forslag til ny kommunelov.

KomRev NORD ber departementet se andre pågående prosesser i sammenheng i det videre arbeidet med endringer av IKS loven.

Innhold i høringsnotat

Lov av 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper (IKS loven) trådte i kraft 1. januar 2000. Loven regulerer selskaper med mer enn en eier og der alle deltakerne er kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper. Loven tilbyr kommuner og fylkeskommuner en selskapsform tilpasset oppgaver av forretningsmessige art.

Av høringsforslagets § 26 fremgår det at departementet vil beholde dagens bestemmelser om at eierskifte og endringer i selskapsavtalen skal beholdes som kommunestyrets ansvar. Etter vår vurdering er dette en av fordelene med IKS-formen, hvor loven underbygger behovet for demokratisk styring og kontroll, i motsetning til aksjeloven som ikke har tilsvarende bestemmelser. Vi vil likevel påpeke at dagens regler med valg, eierskap og representasjon på deltakermøter skaper en rekke praktiske utfordringer når det blir mange eiere. I dag har de største IKS-ene på revisjonsiden hele 29 eiere spredt over et stort geografisk område. Også vi med våre 27 eiere bruker betydelige ressurser på gjennomføring av representantskapsmøter og omfattende prosesser ved endringer i foretak så vel som i eierkommunene. For å gjøre praktiseringen av loven enklere bør det åpnes for at deltakerne kan bruke fullmakter til selskapenes representantskapsmøter. Etter vår mening vil dette ikke svekke kommunenes styringsmulighet.

KomRev NORD IKS var tidlig ute med å tilpasse oss nytt regelverk ved forrige revisjon. Det var et tydelig ønske fra lovgiver og eier om å styrke revisors uavhengighet og kompetansemiljø ved å stimulere til større enheter, organisert som IKS. Det har så langt vært en suksess. En av ulempene med å være tidlig ute, var at pensjonsregelverket på det tidspunkt også ble tilpasset en konkurransesituasjon etter hvert, slik at en etter dagens regler forholdsmessig fordeler årlige utgifter på de ulike selskap etter opptjeningsstid. Tidligere var dette kommunens utgifter uansett og hadde ingen betydning. Som ansvarlig selskap eller del av kommunen som KF, har det heller ingen betydning bortsett fra at forholdet må illegges stor vekt ved måling mot privat sektor. Tilsvarende betydelig konkurranseulempe finner vi i dag i de fleste IKS og KF som ble etablert på samme tidspunkt, siden regelverket den gang la opp til at alle utgifter fra «tidens morgen» ble lagt over på de nyetablerte foretak. Hvis IKS-loven nå endres slik at eierne får begrenset ansvar, må også slike forhold, som har betydelig økonomisk effekt, beregnes og tilbakeføres for at de etablerte foretak skal ha konkurransemessig like vilkår. Til slutt vil vi nevne at KomRev NORD IKS også er underlagt regelverk om lov om offentlige anskaffelser, offentlighetslov, arkivlov mv., som også innebærer noen konkurranseulemper for kommunal revisjon. På den annen side fører disse lovene til større innsynsrett og dermed større legitimitet til revisjonsordningen.

Avslutning:

KomRev NORD IKS er usikker på om en generell endring av IKS-loven er den mest hensiktsmessige utviklingen for å motvirke mulige konkurransevriddinger i forhold til private selskaper. De fleste IKS-selskaper er etablert for å rasjonalisere tradisjonell kommunal virksomhet, ikke for å drive forretning i et marked mot annen privat virksomhet.

Vi mener det behov for ytterligere utredning av konkurranseulempen av pensjon, samt mulighet for forenklinger i IKS-lov med mange deltakere. Etter vår vurdering vil flere selskap få mer uklare regler på økonomi -og ansvarsområdet hvis den foreslåtte lovendring innebærer økt bruk av kommuneloven § 27 eller vertskommuneløsninger der svært mye er uregulert. Det sås også tvil omkring rammer ved «offentlig offentlig» samarbeid og næringsbegrepet hvilket også må omtales i en fullstendig saksutredning.

KomRev NORD IKS støtter ikke Kommunal- og moderniseringsdepartementets høringsnotat med forslag om endringer i lov om interkommunale selskap. Vi mener at dagens ansvarsform og organisering sørger for at hovedformål og lovregler er ivaretatt. Vi ser i imidlertid KMD sitt poeng mht. konkurransevriddning på kapitalelementet, men dette poeng er i stor grad knyttet til selvkost. Etter vårt skjønn kan det være mer hensiktsmessig å kreve at næringsvirksomhet organiseres i egne juridiske enheter, istedenfor å begrense ansvar i IKS som foreslått.

Med vennlig hilsen

Lars-Andre Hanssen
Administrerende direktør
KomRev NORD IKS